

ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΘΑΣΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΩΝΣΤΑΜΟΝΙΤΟΥ¹
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2ο ΜΙΣΟ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ
ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 1η 20ετία ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ
(Πληροφορίες από τους ανέκδοτους Κώδικες της Μονής)

Δημήτριος Θ. Κύρου

Η Θάσος ανέκαθεν είχε στενότερες και ποικίλες σχέσεις με το Άγιον Όρος (γενικά) και με ορισμένες Μονές (ειδικά), είτε λόγω των αγιορειτικών Μετοχίων σ' αυτήν, είτε λόγω εργασίας πολλών Θασιτών στο Άγιον Όρος, είτε λόγω άλλων περιπτώσεων.

Ερευνώντας σχετικά πρόσφατα (2004 και 2006) το παλαιό Αρχείο της Μονής Κωνσταμονίτου² και συγκεκριμένα τους ανέκδοτους χειρόγραφους Κώδικες Ληψοδοσίας (Κατάστιχα) και Αλληλογραφίας, συνολικά 60 στον αριθμό, κατέγραψα όσες πληροφορίες συνάντησα σε 25 από αυτούς³ σχετικά με τις σχέσεις της Θάσου και Θασίων με τη Μονή.

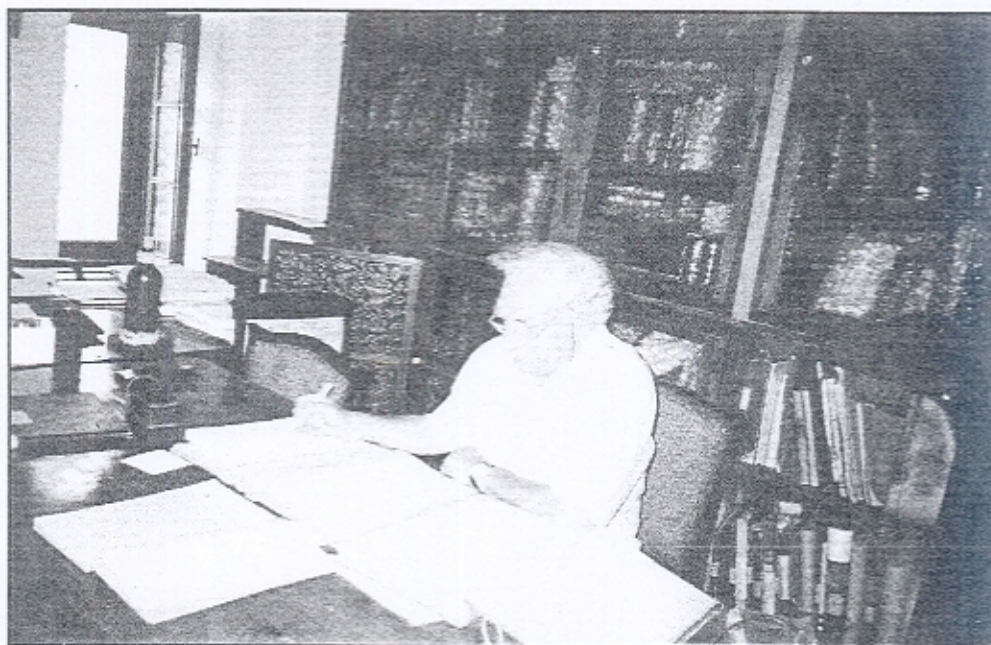
Οι πληροφορίες είναι αρκετές, πολύ ή λίγο σημαντικές, και στην εισήγηση κατατάσσονται στις παρακάτω τρεις ενότητες:

1. Οικονομικές ενισχύσεις (ελέη – ελεημοσύνες ή συνδρομές) της Μονής στη Θάσο (γενικά και τοπικά) και σε Θασίτες.
2. Προσφορά εργασίας Θασιτών στη Μονή και
3. Αγοραπωλησίες μεταξύ Θασιτών και Μονής.

1. Η Μονή Κωνσταμονίτου (ή Κασταμονίτου) βρίσκεται στη δυτική ενδοχώρα της χερσονήσου του Αγίου Όρους Άθω. Σύμφωνα με διάφορες παραδόσεις η Μονή ιδρύθηκε από το Μέγα Κωνσταντίνο ή από το γιο του τον Κώνσταντα, ή από κάποιον ασκητή από την Κασταμονή της Μικράς Ασίας. Ιστορικά, η Μονή αναφέρεται από τον 11ο αι. μ.Χ. Το Καθολικό της (ο κεντρικός ναός) τιμάται στη μνήμη του Αγίου Πρωτομάρτυρος και Πρωτοδιακόνου Στεφάνου.

2. Το παλαιό Αρχείο της Μονής βρίσκεται σε τμήμα μιας πτέρυγας της. Αρχαιοφύλακας είναι ο ιερομόναχος Χαράλαμπος, βοηθούμενος από τον ιερομόναχο Στέφανο. Και από τη θέση αυτή εκφράζω τις θερμότερες ευχαριστίες μου στους δύο σεβαστούς πατέρες για τη μεγάλη εξυπηρέτησή τους κατά τη διάρκεια της εκεί παραμονής και έρευνάς μου.

3. 24 Κώδικες Ληψοδοσίας και 1 Κώδικας Αλληλογραφίας.



Ο εισηγητής κατά την έρευνά του στο Αρχείο της Μονής Κωνσταμονίου.

Από τις πληροφορίες αυτές διαπιστώνεται ότι οι σχέσεις της Θάσου με τη Μονή Κωνσταμονίου ήταν οικονομικές (κυρίως εργασιακές) και εμπλέκονται σ' αυτές αρκετοί Θασίτες.

1. Οικονομικές ενισχύσεις στη Θάσο και σε Θασίτες

Οι οικονομικές ενισχύσεις της Μονής αναφέρονται σε τρεις εκκλησίες, σε ένα σχολείο, σε τρία έργα ύδρευσης και σε αρκετούς φτωχούς και αναπήρους (ατομικά και ομαδικά), καταγράφονται σε 14 Κώδικες των ετών 1857-1919 και παρουσιάζονται στην εισήγηση με χρονολογική σειρά.

• Οι ενισχύσεις στις τρεις εκκλησίες δόθηκαν το 1859, το 1890 και το 1911 και καταγράφονται σε 4 Κώδικες των ετών 1857-1867, 1890, 1910-1912 και 1911 ως εξής:

α) Στον Κώδικα «Βιβλίον του Μοναστηρίου Κωνσταμονίου ληψοδοσίας» (1857-1867), σελ. 94: «1859, Αὐγ. (γρ.) 15. Εἰς μίαν ἐκκλησίαν τῆς Θάσου⁴ δι'

4. Δεν γνωρίζουμε σε ποια εκκλησία αναφέρεται. Υποθέτουμε ότι δεν πρόκειται για ενοριακό ναό κάποιου χωριού, αλλά για εξωκλήσι. Πιθανόν να αναφέρεται στο εξωκλήσι της Παναγούδας του χωριού Παναγία, το οποίο (εξωκλήσι) κτίστηκε περίπου κατά το 1845-1850, ή στο εξωκλήσι της Υπαπαντής του χωριού Καλλιράχη, το οποίο (εξωκλήσι) έχει φορητές εικόνες αγιορειτικής προέλευσης του 1860 [βλ. Νικολάου Μιχαλοπούλου, Τα εξωκλήσια της Θάσου, Θασιακά 9 (1994-1995), 335 και 341].

ένσφραγίστου».

β) Στον Κώδικα «Καθολικόν⁶ τοῦ 1890», σελ. 7: «7βρίου 18. Εἰς ἔλεος ἐκκλησίας ἐν Θάσῳ⁷ γρ. 20».

γ) Στον Κώδικα «Καθολικόν βιβλίον τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Ἱ. Μονῆς ἡμῶν τῶν ἐτῶν 1910-1911-1912», σελ. 138:

«1911 Κεφ. 1. Ἐλεημοσύνη.

Ἀπριλίου 25. Εἰς συνδρομὴν μιᾶς ἐκκλησίας ἐπαρχίας Θάσου⁸ (γρ.) 11,10».

δ) Στον Κώδικα «Ἡμερολόγιον⁹ τοῦ 1911», σελ. 34: «Ἀπρ. 25. Εἰς συνδρομὴν μιᾶς ἐκκλησίας ἐπαρχίας Θάσου (γρ.) 11, 10». (Οἱ καταγραφές γ' και δ' αφοροῦν στην ἴδια περίπτωση).

• Η ἐνίσχυση στο Σχολεῖο δόθηκε το 1884 και καταγράφεται σε 2 Κώδικες τῶν ἐτῶν 1882-1887 και 1882-1889 ὡς ἐξῆς:

α) Στον Κώδικα «Κατάστιχον Καθολικόν Κωνσταντινουπόλεως» (1882-1887), σελ. 47: «1884, 7μβρίου 17. Διὰ τὸ ἐν Θάσῳ Σχολεῖον¹⁰ (γρ.) 22, 20».

β) Στον Κώδικα «Κώδηξ Ληροφοσίας τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου Κωνσταντινουπόλεως» (1882-1889), σελ. 37: «1884, Κεφ. Γον. Εἰς ἐλέη καὶ ἐγκύκλια¹¹. Εἰς τὸ ἐν Θάσῳ Σχολεῖον (γρ.) 22,20». (Οἱ δύο καταγραφές α' και β' αφοροῦν στην ἴδια περίπτωση).

• Οἱ ἐνισχύσεις στα τρία ἔργα ὑδρεύσεως δόθηκαν το 1902, το 1903 και το 1908

5. Το «ένσφραγιστον» ἦταν Ἐγκύκλιος τῆς Ἱεράς Κοινοτήτος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τὴν ὁποία (Ἐγκύκλιο) ἔφεραν μαζί τους οἱ ζητούντες διαχρονικά για διάφορους λόγους οικονομική ἐνίσχυση ἀπὸ τὴς Ἀγιορειτικῆς Μονῆς. Ἡ Ἐγκύκλιος αὐτή εἶναι γνωστή και ὡς «Ἀπανταχοῦσα» ἢ «Πανταχοῦσα» και ἦταν σφραγισμένη (ἐνσφραγίστη) με τὴ σφραγίδα τῆς Ἱ. Κοινοτήτος.

6. Ο Κώδικας αὐτός εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ βιβλία, που τηροῦνται με τὴν ἐυθύνη κάθε Μοναστηριακῆς Ἀρχῆς και τοῦ Γραμματέα. Χαρακτηρίζεται «Καθολικόν» γιατί περιέχονται ἀναλυτικά και κατὰ Κεφάλαια ἢ Μερίδες ὅλες οἱ ληροφοσίες τῆς Μονῆς στα ἀναφερόμενα ἔτη. (Για τὰ τηρούμενα σε κάθε Μονὴ Βιβλία βλέπε: Ἱεράς Κοινοτήτος τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἄθω, Ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἄθω, Ἁγιον Ὁρος, 131, σσ. 66-67).

7. Δεν γνωρίζουμε σε ποια ἐκκλησία ἀναφέρεται. Ὑποθέτουμε ὅτι δεν πρόκειται για ἐνοριακὸ ναὸ κάποιου χωριοῦ, ἀλλὰ για ἐξωκλήσι. Πιθανόν να ἀναφέρεται στο ἐξωκλήσι τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ χωριοῦ Παναγία, το ὁποῖο (ἐξωκλήσι) κτίσθηκε το 1887 (βλ. Νικολάου Μιχαλοπούλου, Τα ἐξωκλήσια τῆς Θάσου, ὁ.π., σελ. 333).

8. Δεν γνωρίζουμε σε ποιά ἐκκλησία ἀναφέρεται. Ὑποθέτουμε ὅτι δεν πρόκειται για ἐνοριακὸ ναὸ κάποιου χωριοῦ, ἀλλὰ για ἐξωκλήσι.

9. Ο Κώδικας αὐτός εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ τηρούμενα σε κάθε Μονὴ Βιβλία (βλ. Σημείωση αρ. 6). Χαρακτηρίζεται «Ἡμερολόγιον», γιατί σ' αὐτὸ «ἀναγράφονται αἱ καθ' ἐκάστην ἐνεργούμεναι διαχειριστικαὶ πράξεις χρονολογικῶς» (Κ.Χ.Α.Ο., σελ. 67).

10. Γνωρίζοντας ὅτι το 1884 το χωριὸ Θεολόγος ἀπέκτησε και δεῦτερο σχολεῖο [βλ. Κων. Ἱ. Χιόνη, Ἡ παιδεία στη Θάσο κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, Θεσσακὰ 7 (1990-1991), 442] πιστεύουμε ὅτι ἡ καταγραφή ἀναφέρεται στο σχολεῖο αὐτό, το ὁποῖο κατεδαφίστηκε το 1991.

11. Βλέπε Σημείωση αρ. 5.

και καταγράφονται σε 3 Κώδικες ως εξής :

α) Στον Κώδικα «Καθολικόν τῶν ἐσόδων καί ἐξόδων ἐτῶν 1902-1903-1904», φύλλα 21β και 65α:

«1902 Μερὶς 8η. Ἐλεημοσύναι

Ἰουλίου 22. Εἰς Θασίους συνδρομὴν διὰ νερόν¹² (γρ.) 11,10».

«1903 Μερὶς 2α. Συνδρομαί

Ἰουλίου 24. Εἰς συνδρομὴν χωρίου τῆς νήσου Θάσου "Κάστρον" διὰ τό νερόν¹³ (γρ.) 22, 20».

β) Στον Κώδικα «Καθολικόν τῶν ἐτῶν 1906, 1907, 1908, 1909», σελ. 138:

«1908 Κεφ. 1. Ἐλεημοσύναι

Ἰουλίου 19. Εἰς συνδρομὴν κατασκευῆς ὕδατος ἐν Θάσῳ¹⁴ (γρ.) 22,20».

γ) Στον Κώδικα «Ἡμερολόγιον τῶν ἐτῶν 1906, 1907, 1908, 1909, 1910», σελ. 143:

«1908 Κεφ. 1. Ἐλεημοσύναι

Ἰουλίου 19. Εἰς συνδρομὴν δι' ὕδατος εἰς Καλλιράχην Θάσου (γρ.) 22,20».

(Οἱ καταγραφές β' και γ' αφοροῦν στην ἴδια περίπτωση).

• Οἱ ενισχύσεις σε φτωχοὺς και ἀνάπηρους δόθηκαν το 1886, το 1899, το 1900, το 1901 και το 1917 και καταγράφονται σε 5 Κώδικες των ἐτῶν 1885-1891, 1898-1901, 1901-1902, 1917 και 1916-1919 ως εξής:

α) Στον Κώδικα «Πρόχειρον¹⁵ ἀρχόμενον ἀπὸ Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1885» (1885 – 1891), σελ. 71:

«1886, Ἰουνίου 15. Εἰς ἓνα πτωχόν Θάσιον¹⁶ (γρ.) 2,20

Ἰουνίου 16. Εἰς τινὰ γέροντα Θάσιον¹⁷ σακάτην¹⁸ (γρ.) 2,20».

β) Στον Κώδικα «Καθολικόν τῶν ἐτῶν 1898, 1899, 1900, 1901» ἢ «Καθολικόν κεφαλαιωδῶς¹⁹ ἀρχόμενον ἀπὸ τό σωτήριον ἔτος 1898 καί καταλήγον μέχρι 31ης Δεκεμβρίου τοῦ 1901 ἔτους», φύλλα 23β, 48β και 71β:

12. Ἀπὸ την καταγραφή δεν γίνεται φανερή ἡ ἰδιαίτερη πατρίδα των Θασίων και ἡ μορφή του ὑδρευτικού ἔργου. Πιθανόν ἡ ὑπόθεση να αφορᾷ στο χωριὸ Κάστρο, που αναφέρεται στην ἐπόμενη καταγραφή (24-7-1903). Σύμφωνα με πληροφορίες που μου ἔδωσε ο κ. Γεώργιος Χαλκιάς, ΝΔ του Κάστρου υπήρχαν τρεῖς πηγές νεροῦ (Γονάτι, Μπουρμάς και Πουρί), κτισμένες το 1889 (ἡ πρώτη) και το 1903 (οἱ ἄλλες δύο), ἀπὸ τις οποίες ὑδροδοτεῖτο το χωριὸ και ἀρδεύονταν τα γύρω κτήματα (βλ. και εἰσήγησή του στον παρόντα τόμο).

13. Βλέπε Σημείωση αρ. 12.

14. Ἡ καταγραφή αὐτή (βλέπε και την ἐπόμενη) αναφέρεται σε ἔργο ὑδρευσης, το οποίο πιθανόν να αφορούσε στην κατασκευή κάποιας δεξαμενῆς ἢ δικτύου στο χωριὸ Καλλιράχη.

15. Ἄλλος χαρακτηρισμὸς του Βιβλίου «Ἡμερολόγιον» (βλ. Σημείωση αρ. 9), το οποίο εἶχε δύο μορφές, το «Πρόχειρον» και το «Καθαρόν» (βλ. Σημείωση αρ. 24).

16. Δεν ἔχουμε ἄλλες πληροφορίες γι' αὐτόν (ὄνομα, πατρίδα κ.λπ.).

17. Ὅπως και στην προηγούμενη Σημείωση.

18. Δηλαδή, ἀνάπηρο σωματικά.

19. Βλέπε Σημείωση αρ. 6.



Παλιές σφραγίδες της Μονής Κωνστανονίου.

«1889	Κεφάλαιον 1ον.	Εἰς ἐλεημοσύνας καὶ ἐγκύκλια.
	Αὐγούστου 26.	Εἰς Θάσιον ²⁰ ἔλεος (γρ.) 5,25.
	8βρίου 8.	Εἰς ἓνα Θάσιον ²¹ συνδρομήν (γρ.) 11 1/4».
«1900	Κεφάλαιον 1ον.	Εἰς ἐλέη καὶ ἐγκύκλια
	Ἰουλίου 28.	Εἰς ἓνα Θάσιον Διδάσκαλον ²² (γρ.) 11 1/2».
«1901	Κεφάλαιον 1ον.	Ἐλέη καὶ ἐγκύκλια.
	Ἀπριλίου 4.	Εἰς τοὺς ἐν Θάσῳ ἀπόρους ²³ (γρ.) 5,25».

γ) Στον Κώδικα «*Ἡμερολόγιον καθαρὸν*²⁴ ἀρχόμενον ἀπὸ 1ην Ἰανουαρίου τοῦ 1901» (1901-1902), σελ. 24: «1901, Ἀπρ. 4. Διὰ τοὺς ἐν Θάσῳ λωβούς²⁵

20-22. Δεν έχουμε άλλες πληροφορίες γι' αυτούς.

23. Βλέπε Σημείωση αρ. 25, γιατί η καταγραφή αυτή αφορά στην ίδια με την επόμενη (γ') περίπτωση.

24. Καθαρό Ημερολόγιο χαρακτηρίζεται το μη προχειρογραμμένο, αλλά το καθαρογραμμένο Ημερολόγιο.

25. Το επίθετο λωβός προέρχεται από την ομηρική λέξη λώβη (μτγν. λώβα), που σημαίνει ύβρη, είτε με λόγια είτε με έργα, βλασφημία, ατιμία, όνειδος, προσβολή, εμπαιγμός, περιγέλω, εξουθένωση (βλ. I 387, Λ 142, Σ 180 και Υ 169) και από την οποία παράγονται τα ρήματα λωβεύω = περιπαίζω, σκώπτω (βλ. Ψ 16, 26) και λωβάομαι = υβρίζω, περιυβρίζω, συμπεριφέρομαι υβριστικά, ατιμάζω, προσβάλλω (βλ. Α 232, Β 242 και Ψ 613). (Για τις παρατομίες στον Όμηρο βλ. I. Πανταζίδου, Λεξικόν Ομηρικόν, Αθήναι, γ. γ., σελ. 401). Στο Βυζάντιο η λέξη λώβη σημαίνει λέπτα, από την οποία παράγονται οι μεταγενέστερες λέξεις λωβός και λωβιασμένος, που σημαίνουν: ο μη τέλειος άνθρωπος, ο ελαττωματικός, ο λεπρός (βλ. Νέον Πλήρες Ορθογραφικόν Λεξικόν καθαρευούσης - δημοτικής, Πάτυρος, Γραφικαί Τέχναι Α.Ε., σελ. 408) και ανάτηρος, ασήμαντος, λεπρός (βλ. Επίτομον Πλήρες Εγκυκλοπαιδικόν και Ερμηνευτικόν Λεξικόν της Ελληνικής Γλώσσας, Πάτυρος-Λαρούς, Αθήναι, 1972, σελ. 692). Παλιότερα υπήρχε στη Λέσβο χωριό με το όνομα Λωβοχώρι και στον Ν. Θεσσαλονίκης χωριό με το όνομα Λωβοκομείο. Στην περιοχή Ρεθύμνου Κρήτης υπήρχε οικισμός με το όνομα Λωβοχώρι, με 55 χριστιανούς και 32 Τούρκους κατοίκους.

82α Γεωργίου Θασίτη (Σαμαράς)

1917		Δόσεις	Λοβός
Οκτώβριος 8	Συνμετώπιση από σήμερα διαίμας ε Ζαμνιας μέχρι της 8 ^{ης} Σεπτεμβρίου 1918 ως σαμαράς και βορσόνιας επί της 8 ^{ης} ημερ. Μονή με μετρίο δόση επί αυτ. (από 15) εως 150000000 πόν. Δραχμ.		300
	9 ^η Ήμερα αιώναυτε μετρίο του	25	
	<u>Συνμετώπιση</u> . Το αρ. λαύρα η γήρας της Ζαμνιας του μέχρι της 23 ^{ης} Σεπτεμβρίου 1918 εως και προσέδωται ο αιώναυτε μετρίο του 15 ημερών	Δραχμ.	25
Νοέμβριος 26	Ήμερα αιώναυτε μετρίο του	" 25	
1918			
Ιανουάριος 3	Ήμερα 31.02. ημερ. x 1 ^η 1/2 ^η επί 1000000	37 20	
" 4	Ήμερα αιώναυτε μετρίο του 15 x 2 ^η	30 00	
" "	Ήμερα αιώναυτε μετρίο του εως μετρίο	20	
Φεβρουάριος 2	Ήμερα αιώναυτε μετρίο του 1000000	10	
" 18	Ήμερα αιώναυτε μετρίο του 1000000	30	
Μαρτίος 6	Ήμερα 20 1/2 ^η ημερ. ημερ. x 2 ^η 1/2 ^η	50	
" 23	Ήμερα 20 1/2 ^η ημερ. ημερ. x 2 ^η 1/2 ^η	41	
Απριλίος 24	Τό εινε εως 1000000000 του.	268 20	325
" "	Ήμερα εως 1000000000 του	56 80	325
	Μηνών	00 00	000
	Μηνών		

Η πρόσληψη του Γεωργίου Θασίτη ως σαμαρά από την Ι.Μ. Κωνσταντινίτη.

συνδρομή (γρ.) 5,25».

δ') Στον Κώδικα «Ημερολόγιο 1916-1919», φύλλα 82α και 109α:

«1917, Μαΐου 25. Είς Ιωάννην Θασίτην πτωχόν²⁶ διά μίαν άπανταχούσαν
(δραχ.) 0,60.

26-27. Δεν έχουμε άλλες πληροφορίες γι' αυτούς.

Δεκ. 29. *Εἰς Θασίτην τινα πτωχόν²⁷ κατ' ἐντολήν τοῦ καθηγουμένου δι' ἐλεημοσύνην (δρχ.) 5*».

ε') Στον Κώδικα «Καθολικόν τοῦ ἔτους 1917», σελ. 77 και 80:

«Μερίς 10η. Ἐλεημοσύνη.

(Μαΐου 25)²⁸ *Εἰς Ἰωάννην Θασίτην δι' ἀπανταχοῦσαν του (δρχ.) 0,60.*

(Δεκ. 29)²⁹ *Εἰς τινα πτωχόν Θασίτην ἐλεημοσύνην κατ' ἐντολήν τοῦ καθηγουμένου (δρχ.) 5*».

(Οἱ καταγραφές δ' και ε' ἀφοροῦν στις ίδιες περιπτώσεις).

2. Προσφορά εργασίας Θασιτῶν

Οἱ εργαζόμενοι στη Μονή κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

Στους ἐμμισθοὺς (μισθωτοὺς) και στους ημερομισθιοὺς. Οἱ ἐμμισθοὶ ἦσαν υπάλληλοι και ονομάζονταν δούλοι. Προσλαμβάνονταν με συμφωνία για ένα ἐξάμηνο, ἀπὸ 23 Ἀπριλίου ἕως 26 Οκτωβρίου (καλοκαιρινή) και ἀπὸ 26 Οκτωβρίου ἕως 23 Ἀπριλίου (χειμερινή), ἢ μερικὲς φορές για λιγότερο ἢ περισσότερο διάστημα. Αναλάμβαναν κάποιες ἐργασίες (διακονήματα), που υπήρχαν σε μόνιμη βάση στη Μονή και ἦσαν οἱ ἐξῆς γενικά: Ταυριάρης³⁰ και παραταυριάρης³¹, κουρουτζής³², χαλκεὺς (χαλκιάς)³³ και παραχαλκεὺς³⁴, σαγματοποιός (σαμαράς)³⁵, βορδονάρης³⁶, χατλάρης³⁷ και παραχατλάρης³⁸, κηπουρός³⁹ και παρακηπουρός⁴⁰,

28-29. Οἱ μέσα στις παρενθέσεις ημερομηνίες τοποθετήθηκαν ἀπὸ τον γράφοντα, ὡς γνωστὲς ἀπὸ την ἐπόμενη (δ') καταγραφή, που ἀφορᾷ στην ίδια περίπτωση.

30. Ταυριάρης λεγόταν ο υπεύθυνος για τη φροντίδα των ταύρων, τους οποίους ἔτρεφε η Μονή στην περιοχή της. (Βλ. Γερασίμου Σμυρνάκη, Το Ἅγιον Ὄρος, Ἀθήναι 1905, σ. 348 και Μιχ. Κορδάση, Ἀγιορειτική μοναστική ζωή και λαογραφία, Ἀνάτυπο ἀπὸ την «Ἠπειρωτική Ἑστία», 1976, σ. 29).

31. Παραταυριάρης λεγόταν ο βοηθός του ταυριάρη.

32. Κουρουτζής λεγόταν ο ἀγροφύλακας (ἀπὸ την τουρκική λέξη *cuçici*).

33. Χαλκεὺς ἢ χαλκιάς λεγόταν ο κατασκευαστής ἢ ἐπιδιορθωτής χάλκινων ἀντικειμένων (οικιακῆς, γεωργικῆς κ.λπ. χρήσεως).

34. Παραχαλκεὺς λεγόταν ο βοηθός του χαλκιά.

35. Σαγματοποιός ἢ σαμαράς λεγόταν ο κατασκευαστής ἢ ἐπιδιορθωτής σαγμάτων (σαμαριῶν) για τα υποζύγια.

36. Βορδονάρης (ἢ βορδουνάρης) λεγόταν ο ὁδηγός των βορδῶνων ἢ βορδῶνων (ημιόνων = μουλαριῶν), ο ημιονηγός, ο ἀγωγιάτης στις διάφορες μεταφορές στο Ἅγιον Ὄρος (ξυλεία, τρόφιμα κ.λπ.). Ο χώρος στέγασης των βορδῶνων λεγόταν «βορδοναρείον» ἢ «βορδονάρειο» ἢ «βορδουναριό», δηλ. σταύλος ημιόνων, ημιονοστάσιο (Βλ. α'. Μιχ. Κορδάση, ὁ. π., σ. 11 και β'. Ἐγκυκλοπαίδεια ὙΔΡΙΑ, τόμ. 15, σ. 274).

37. Χατλάρης (χατουλάρης) λεγόταν ο υπεύθυνος για τη γενική φροντίδα των παραπάνω ζώων της Μονῆς.

38. Παραχατλάρης λεγόταν ο βοηθός του χατλάρη.

39. Κηπουρός λεγόταν ο καλλιεργητής του μεγάλου κήπου που εἶχε η Μονή ἔξω ἀπὸ το κτιριακό συγκρότημα.

40. Παρακηπουρός λεγόταν ο βοηθός του κηπουρού.

φωτοξυλάς⁴¹, ματσάτσος⁴², κερεστεντζής⁴³ και μαραγκός (ξυλουργός)⁴⁴.

Στους ερευνηθέντες Κώδικες της Μονής ως έμμισθοι Θάσιοι (ή Θασίτες) καταγράφονται κατά χρονολογική σειρά οι εξής:

1. Αντώνιος Θασίτης (σαμαράς, 1899-1900)⁴⁵.

2. Γεώργιος Θάσιος ή Θασίτης ή Γεώργιος Θασίτης, Αλβανός ή Γεώργιος Μπατονάς Θάσιος ή Γεώργιος Β. Μπατονάς Θάσιος ή Γεώργιος Βασιλικού Μπατονάς ή Μπατινάς Θάσιος ή Γεώργιος Μπατινάς Θασίτης⁴⁶ (παραταυριάρης, παραχατλάρης, σαμαράς και ταυριάρης, 1910-1910 και 1917-1919).

3. Αθανάσιος Θασίτης (σαμαράς και βορδουνάρης, 1913)⁴⁷.

4. Βάγιος Ν. Πλωμαρίτης ή Βάγιος Πλωμαρίτης «ἐκ Θάσου» ή Βάγιος ή Βάγιας Ν. θάσιος ή Βάγιος ή Βάγιας θάσιος⁴⁸ (παραταυριάρης και παραχατλάρης, 1918-1919) και

5. Αυγουστίνος Θάσιος⁴⁹ (παραχατλάρης, 1919).

Η αποζημίωση γινόταν με χρηματικό ποσό (γρόσια, δραχμές) ή με είδος (κριθάρι, αλεύρι).

Οι ημερομίσθιοι ήταν εργάτες για διάφορες έκτακτες εργασίες, προσδιορισμένες (καθάρισμα ελαιών, τρύγος, μεταφορά ξυλείας) ή απροσδιόριστες (απλά για ημερομίσθια ή ημεροκάματα) και καταγράφονται επώνυμα (με το βαφτιστικό όνομα και την πατρίδα τους) ή ανώνυμα (μόνο με το όνομα της πατρίδας τους, ατομικά ή ομαδικά).

Στους ερευνηθέντες Κώδικες της Μονής ως επώνυμοι ημερομίσθιοι Θάσιοι ή Θασίτες καταγράφονται κατά χρονολογική σειρά οι εξής:

41. Φωτοξυλάς λεγόταν αυτός που προμήθευε τη Μονή με φωτόξυλα (καυσόξυλα), δηλ. ξύλα για τη φωτιά της κουζίνας (για την παρασκευή του φαγητού) και για τη φωτιά των τζακιών των δωματίων - κελιών (για τη θέρμανσή τους), μεταφέροντάς τα από το δάσος.

42. Δεν γνωρίζουμε τη σημασία της λέξης.

43. Κερεστε(ν)τζής (από την τουρκική λέξη keresteci) λεγόταν ο ξυλάς, ο ξυλέμπορος, ο ασχολούμενος με οικοδομήσιμη ξυλεία (τουρκιστί kereste).

44. Μαραγκός ή ξυλουργός λεγόταν ο ασχολούμενος με ξύλινες κατασκευές για τις ανάγκες της Μονής.

45. Δεν έχουμε άλλες πληροφορίες γι' αυτόν.

46. Δεν έχουμε άλλες πληροφορίες γι' αυτόν και δεν γνωρίζουμε αν η λέξη Μπατονάς ή Μπατινάς, που τον συνοδεύει, είναι επώνυμο ή παρατσούκλι, προερχόμενο από την τουρκική λέξη batin, που σημαίνει κοιλιά, στομάχι. Στην Καβάλα και στη Θάσο δεν υπάρχει τέτοιο επώνυμο.

47. Δεν έχουμε άλλες πληροφορίες γι' αυτόν.

48. Το επώνυμο Πλωμαρίτης δείχνει ότι οι πρόγονοί του κατάγονταν από το χωριό Πλωμάρι της Λέσβου. Το επώνυμο αυτό συναντιέται στην Καλλιράχη, στον Πρίνο και στην Καβάλα, όπως συναντιέται στη Θάσο (Ποταμιά) και το επώνυμο Βαγής, που προφανώς προέρχεται από το βαπτιστικό όνομα Βάιος - Βάγιος - Βάγιας - Βαγής. (Βλ. και Ελένης Α. Λαγουμιτζή, Πολύγνωτος Βαγής, *Θασιακά* 3 (1986), σελ. 85-87 και Χάιδως Κουκοίλη - Χρισσανθήκη, Πολύγνωτος Βαγής, ο Θάσιος γλύπτης, *ό.π.*, σελ. 88-93).

49. Δεν έχουμε άλλες πληροφορίες γι' αυτόν.

1918				Παβία	
Φεβρουάριος	25	Δε' ημερομίσθιο	1	1 40/100	1 40
Μαρτίος	2	Δε'	5	"	7
	11	Δε'	4	"	5 60
	17	Δε'	3	"	4 20
		Τό όλον ημερομίσθιο	13	"	18 20
		Υφωγημένα και έβαλα		"	18 20
		υφωγηθησαν		"	00 00

Η πληρωμή του Ι. Θασίτη για τις ημέρες που εργάστηκε το 1918 στην Ι. Μ. Κωνσταμονίου.

1. Γεώργιος Θασίτης⁵⁰ (1899 και 1917).
2. Νικόλαος Πλωμαρίτης ή Νικόλαος Πλωμαρίτης Θάσιος⁵¹ (1918).
3. Παναγιώτης Θάσιος⁵² (1907).
4. Θεόδωρος Ξανθός Θάσιος⁵³ (1918).
5. Κωνσταντίνος Θάσιος⁵⁴ (1918).
6. Άγγελος Θάσιος⁵⁵ (1918).
7. Βασίλειος Θάσιος ή Θασίτης, ή Βασίλειος Ν. Θάσιος ή Βασίλειος Θάσιος, μικρός⁵⁶ (1918).
8. Ιωάννης Θάσιος ή Θασίτης⁵⁷ (1918).
9. Αλέξανδρος Θάσιος⁵⁸ (1919) και
10. Βάγιας Θάσιος ή Βαγής Θασίτης ή Βάγιας Κ. Θάσιος⁵⁹ (1918-1919), ενώ ως ανώνυμοι Θάσιοι ή Θασίτες καταγράφονται κατά χρονολογική σειρά οι εξής:

50. Δεν έχουμε άλλες πληροφορίες γι' αυτόν. Πιθανόν να είναι ο ίδιος με τον αναφερόμενο πιο πάνω έμμισθο Γεώργιο Θάσιο ή Θασίτη κ.λπ., ο οποίος εργάστηκε και ως ημερομίσθιος στα σημειούμενα έτη.

51. Για το επώνυμό του βλ. Σημείωση αρ. 48. Δεν έχουμε άλλες πληροφορίες γι' αυτόν. Υποθέτουμε ότι είναι ο πατέρας του αναφερόμενου πιο πάνω έμμισθου Βάγιου Ν. Πλωμαρίτη.

52-59. Δεν έχουμε άλλες πληροφορίες γι' αυτούς.

36α, 57β και 58α:

	«Κεφάλαιον 14ον. Εἰς ἐπισκευάς	
1899	Μαρτίου 14.	Εἰς Γεώργιον Θασίτην διὰ τὴν μεταφορὰν 24 φαλαγγίων ⁶⁴ εἰς τὴν παραλίαν (γρ.) 120».
	«Κεφάλαιον 22ον. Μισθοὶ δούλων.	
10	Μεμβρίου 22.	Εἰς Ἀντώνιον Θασίτην σαμαρᾶν ἀπέναντι μισθοῦ του γρ. 147».
	«Κεφάλαιον 18ον. Μισθοὶ δούλων.	
1900,	Ἀπριλίου 22.	Εἰς ἓνα Θάσιον ἐργάτην διὰ 9 ἡμερομ. (πρός) 2½ γρ. 22½».
	στ) Στον Κώδικα Βιβλίου Εργατῶν (1911-1913;), σελ. 176:	
	«Γεώργιος Θασίτης	
1911		Δοῦναι λαβεῖν
8/	βρίου 25.	Συνεφώνησεν ἀπὸ σήμερον ἵνα διαμεῖνη ὡς παραταυριάσης μέχρι τῆς 23ης Ἀπριλίου τοῦ 1912, διὰ λίρ. Τουρ. 4 ½ ἢ γρ. 540».
	ζ) Στον Κώδικα «Βιβλίον ἐργατῶν 1901-1913», σελίδες 14 και 30:	
	«Γεώργιος Θασίτης ἄλβανός	
1910		Δοῦναι λαβεῖν
Σεπτεμβ.	8.	Συνεφωνήθη ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 26. Ὀκτωβρίου ἐ. ἔτους διὰ γρ. 135
Ὀκτωβρ.	26	Συνεφωνήθη καὶ πάλιν διὰ παραταυριάσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 23. Ἀπριλίου 1911. διὰ λίρ. Τουρ. 4 ¼ ἢ γρ. 510
Δεκεμβρ.	8	ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του διὰ τσαρούχια ⁶⁵ γρ. 4,20
1911		
Ἀπριλίου	23	Συνεφωνήθη διὰ παραχατλάσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 26. Ὀκτωβρίου διὰ γρ. 510
Μαΐου	19	ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του διὰ τσαρούχια γρ. 11,10
Αὐγουστ.	19	ἔλαβεν τρία μετζήτια " 67,20
"	"	ἔλαβεν μετροητά ἐν Καρναῖς ⁶⁶ " 11,10
"	27	ἔλαβεν ἓν μετζήτιον " 22,20
Δεκεμβρ.	30	ἔλαβεν εἰς ἀποπληρωμὴν ὑπόλοιπον γρ. 1038
		Ἐξίσωσις γρ. 1155 γρ. 1155

64. Φαλάγγια εἶναι εἶδος πελεκητῆς δασικῆς ξυλείας, δοκάρια.

65. Στὸ βιβλίο δούλων καταγράφονταν οἱ συμφωνίες γιὰ ἀνάληψη εργασιῶν (διακονημάτων), ποὺ ὑπῆρχαν σὲ μόνιμη βάση στὴ Μονή.

66. Τὰ τσαρούχια ἦταν εἶδος ελαφροῦ χαμηλοῦ υποδήματος τῶν χωρικῶν.

Εξωφλήθησαν		γρ. 0000	γρ. 0000».
«Αθανάσιος θασίτης			
1913		<u>Δοῦναι</u>	<u>λαβεῖν</u>
Ἄπριλ. 25	Συνεφωνήθη ἀπό σήμερον μέχρι τῆς 26ῆς Ὀκτωβρίου ἐν ἔτους πρὸς μίαν ἡμισιν λιρ. Τουρκίας τὸν μῆνα καὶ θὰ ἐργάζεται ὡς σαμαρᾶς καὶ βορδουνάρης εἰργάσθη μῆνας 4½		γρ. 702
Αὐγούστ. 13	ἀναχωρεῖ σήμερον καὶ ἔλαβεν δι' ἐξόφλησιν ἐργασίας του 4½ μηνῶν λιρ. Τουρ. 6 ²⁵ / ₁₀₀ καὶ ἐξωφλήθη		γρ. 702
		γρ. 000	Γρ. 000».
η)	Στον Κώδικα «Καθολικὸν τῶν ἐτῶν 1906-1907-1908-1909» σελίδες 177,103 καὶ 118		
	«Κεφ. 10. Διάφορα (ληφθέντα καὶ ἐπιστραφέντα)		
1907 Ἀπριλίου 10.	Ἀπὸ Παναγιώτην θάσιον ζευγηλάτην ⁶⁷ ἀρραβῶνα ⁶⁸ διὰ νὰ κατεβάσῃ τὰ φαλάγγια	(γρ.) 22,20	
Ἀπριλίου 25.	Εἰς Παναγιώτην θάσιον διὰ κατέβασμα ἐκ τοῦ λειβαδίου μας εἰς τὸν ἀρσανὰν μας ⁶⁹ φαλάγγια 22	(γρ.) 157,20	
	10ον Κεφ. Παράρτημα.		
Ἀπριλίου 28.	Εἰς Παναγιώτην θάσιον ζευγηλάτην ἐπιστροφή ἀρραβῶνος του	(γρ.) 22,20».	
θ)	Στον Κώδικα «Καθολικὸν βιβλίον τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Ἱ. Μονῆς ἡμῶν τῶν ἐτῶν 1910-1911-1912», σελίδες 46, 160, 161, 188 καὶ 256:		
«1910	Κεφ. 4. Μισθοὶ δούλων.		
(Δεκ. 8)	Γεώργιος θάσιος παραταυριάρης ἀπέναντι	(γρ.) 4,20».	
«1911	Κεφ. 9ον. Μισθοὶ δούλων.		
Αὐγούστου 19.	Εἰς Γεώργιον θασίτην παραχατλ(άρην) μας πρὸς λισμὸν του 3 μετζήτια	(γρ.) 67,20	
	Εἰς Γεώργιον θασίτην παραχατλ(άρην) πρὸς λισμὸν ἀπὸ 1 Μαΐου	(γρ.) 11,10	

67. Οἱ Καρυές εἶναι πολίχνη, πρωτεύουσα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, σὴν ὁποία ἐδρεῖται ἡ Μοναστικὴ Διοίκηση (Ιερά Κοινότητα), ἡ Πολιτικὴ Διοίκηση, οἱ Ἀντιπρόσωποι τῶν 20 Μονῶν καὶ ἄλλες Ὑπηρεσίες.

68. Ζευγηλάτης ἢ ζευγολάτης ἢ ζευγᾶς εἶναι αὐτὸς ποῦ ὁδηγεῖ γιὰ ὄρωμα ἢ γιὰ μεταφορὰ ξυλείας με σύρσιμο ζεύγος υποζυγίων (συνήθως βοδιῶν). Ἐδῶ ἰσχύει ἡ δευτέρη ἐρμηνεία καὶ ὁ ὁδηγός, ποῦ χρησιμοποιεῖ βόδια, ὀνομάζεται βο(ι)δάς.

69. Δηλ. χρηματικὸ ποσὸ ποῦ δινόταν ἀπὸ τὸν ἐργαζόμενον ὡς ἐγγύηση (καπάρο) γιὰ ἐκτέλεση ἐργασίας.

Δεκέμ. 29	Εἰς τόν Γεώργιον θασιίτην εἰς ἀποπληρωμήν τῆς καλοκαιρινῆς ἐξαμηνίας του	(γρ.) 397,20».
Δεκ. 29	«Κεφάλαιον 21. Χρέη παλαιᾶς Ἐπιτροπῆς. Εἰς Γεώργιον θασιίτην παραταυρο(ιάρην) ἐπιστροφή ἀρραβῶνος τοῦ ληφθέντος παρά τῆς παλαιᾶς Ἐπιτροπῆς λ. Τ. 1.	(γρ.) 120
” ”	Εἰς Γεώργιον θασιίτην παραταυρο(ιάρην) μας εἰς ἐξόφλησιν μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου 1911 κατ' ἴδιον βιβλίον μας ⁷⁰ ἦτοι ἀπό 8 Σεπτεμβρίου 1910 μέχρι τήν 1η Ἰανουαρίου 1911» ⁷¹ .	
«1912	Κεφ. 6. Μισθοί δούλων.	
Ἰουλ. 13	Εἰς Γεώργιον θασιίτην παραταυρο(ιάρην)	(γρ.) 120
Νοέμ. 7	Εἰς Γεώργιον θασιίτην παραταυρο(ιάρην) δι' ἀποπληρωμήν	(γρ.) 960».
ι)	Στον Κώδικα «Ἡμερολόγιον τοῦ 1911», σελίδες 52 και 54:	
«Ἀνγ. 11	Εἰς Γεώργιον θασιίτην παραχατλάρην μας πρὸς λισμὸν του μεζήτια 3	(γρ.) 67,20
” 27	Εἰς Γεώργιον θασιίτην παραχατλάρην πρὸς λογ/σμὸν του	(γρ.) 22,20».
ια)	Στον Κώδικα «Βιβλίον δούλων» ⁷² (1913-1920), φύλλα 72, 75, 83, 84 και 87: «Γεώργιος Θασιίτης (σαμαρᾶς)	
1917		<u>Δοῦναι λαβεῖν</u>
Ἰουλ. 8	Συνεφωνήθη ἀπὸ σήμερον διὰ μίαν ἐξαμηνίαν μέχρι τῆς 8ης Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1918 ὡς σαμαρᾶς καὶ βορδονάρης ἐν τῇ Ἱ. ἡμῶν Μονῇ μέ μισθὸν δέκα πέντε (ἀριθμ. 15) εἰκοσόφραγκα ⁷³ ἦτοι δραχμ. ⁷⁴	300

70. Αρσανάς (ἢ Ταρσανάς) εἶναι παραθαλάσσιος τόπος (σε λιμάνι) με κτίσματα που ἀνήκουν σε μη παραθαλάσσια (κυρίως) μοναστήρια του Αγίου Ὄρους και τα οποία χρησιμεύουν για τη φύλαξη-προστασία πλοιαρίων, φόρτωση ξυλείας, εκφόρτωση και αποθήκευση εμπορευμάτων. Ο υπεύθυνος μοναχός για τη λειτουργία του αρσανά λέγεται αρσανάρης, ο οποίος μένει μόνιμα ἢ κατεβαίνει, ὅταν χρειαστεῖ, στον αρσανά για τις διάφορες ἀνάγκες και παραγγελίες της Μονῆς. (Βλ. Εγκυκλοπαίδεια ΥΔΡΙΑ, τόμ. 11, σ. 6 και *Σωτήρη Καδά*, α΄. Το Ἅγιον Ὄρος. Τα Μοναστήρια και οὐ θησαυροὶ του, Αθήνα 1980, σ. 29 και β΄. Κώδιξ Ιερᾶς Μονῆς Διονυσίου Αγίου Ὄρους τῆς -18΄ αι., Ἅγιον Ὄρος 1994, σ. 198).

71. Βιβλίον, ὅπου υπήρχε για κάθε εργαζόμενο (δούλο) η μισθολογική του πορεία κατά χρονολογική σειρά.

72. Η περίοδος αὐτή (8/9-1/1) δεν εντάσσεται στις γνωστὲς ἐξαμηνίες (θερινή-χειμερινή). Εδῶ ἔχουμε ἑκτακτὴ πρόσληψη.

	9	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του	”	25	
Σημειώσεις:		Παρετάθη ἡ λήξις τῆς ἑξαμηνίας του μέχρι τῆς 23ης Ἀπριλίου 1918 διό καί προστίθεται ὁ ἀνάλογος μισθός τῶν 15 ἡμερῶν	δραχμ.		25
Νοεμβρ. 26 1918		Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του	”	25	
Ἰανουαρίου 3		Ἔλαβεν 31 ὀκ. κριθῆν $\chi 1,20/100$ δρ. τὴν ὀκᾶν =	”	37,20	
”	4	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ ἄλευρον ὀκ. 15 x 2	”	30	
”	”	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του εἰς μετρητά	”	20	
Φεβρουαρίου 2		Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του μετρητά	”	10	
”	18	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του εἰς μετρητά	”	30	
Μαρτίου	6	Ἔλαβεν εἰσέτι ⁷³ ἀπέναντι μισθοῦ του εἰς μετρητά	”	50	
	23	Ἔλαβεν 20 1/2 ὀκ κριθῆν x 2 δρ.	”	41	
Ἀπριλίου	24	Τό ὄλον εἰς χρεωπίστωσίν του	”	268,20	325
”	”	Ἔλαβεν εἰς ἀποπληρωμὴν του	”	56,80	325
		Ἐξίσωσις		00,00	000

Ἐξωφλήθησαν».

«Βαγιῆς Ν. Πλωμαρίτης

παραταυριάρης θάσιος

1918

Δοῦναι λαβεῖν

Ἰανουαρ. 22 Συνεφωνήθη ἀπό σήμερον ὡς παραταυριάρης ἐν τῇ Ἱερῶ ἡμῶν Μονῇ πρὸς 20 εἴκοσι δραχμάς τόν μῆνα.

Μαρτίου 23 Ἔλαβεν πρὸς Ἰσμὸν του κριθῆν ὀκ. 35 x 2 δρ.

δρ. 70

73. Νόμισμα εἴκοσι φράγκων.

74. Στο Ἅγιον Ὄρος ἡ δραχμὴ κυκλοφόρησε ἀπὸ το 1915 καὶ μετὰ.

75. Ἡ λέξις εἶναι δυσανάγνωστη ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτο τῆς γράμμα, που πιθανόν νὰ εἶναι εἰ. Ἴσως νὰ εἶναι λαθεμένη γραφὴ τῆς λέξεως νάχι (ἢ νάχι ἢ νάχθι), που προέρχεται ἀπὸ τὴν τουρκικὴ λέξις nakd καὶ σημαίνει μετρητά, «τοῖς μετρητοῖς» ἢ τῆς λέξεως αμανέτι (ἢ εμανέτι), που προέρχεται ἀπὸ τὴν αραβοτουρκικὴ λέξις emanet (τουρκ. amanat) καὶ σημαίνει ἐνέχυρο, υποθήκη (αμανάτι). (Βλ. Σωτ. Ν. Καδά, Κώδιξ ..., σσ. 206 καὶ 197).

Ἀπριλίου 23	Εἰργάσθη μέχρι σήμερον καὶ δικαιουῖται νὰ λάβῃ	δραχμάς	60
23	Ἀπὸ σήμερον συνεφωνήθη διὰ μίαν ἑξαμηνίαν ὡς παραταυριάσης μέχρι τῆς 26ης Ὀκτωβρίου ἔ.ἔ. με μισθὸν τὸ ὅλον	δραχμάς	150
Ἰουνίου 29	Ἔλαβε ἀπέναντι μισθοῦ του	δραχ.	10
Ἰουλίου 6	Ἔλαβε ἀπέναντι μισθοῦ του	δραχ.	45
Αὐγούστ. 11	Ἔλαβε ἀπέναντι μισθοῦ του	δραχ.	10
7/βρίου 27	Ἔλαβεν εἰσέτι ἀπέναντι	δρ.	50
Ὀκτωβρίου 20	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του	"	10
	Τὸ ὅλον εἰς χρεωπίστωσίν του	δραχ.	195
"	31 Εἰργάσθη ὑπὲρ τὴν ἄνω λήγουσαν προθεσίαν του 4 ἡμέρας καὶ δικαιουῖται νὰ λάβῃ εἰσέτι	δραχ.	3,50
	Τὸ ὅλον εἰς χρεωπίστωσίν του	δραχ.	195
"	Ἔλαβε πρὸς ἐξόφλησίν του	18,50	213,50
	Ἐξίσωσις	213,50	213,50
	Ἐξωφλήθησαν	000,00	000,00».
«Γεώργιος Βασιλικῶν Μπατινᾶς θάσιος ταυριάσης κ(αι) σαμαρᾶς			
1919		Δοῦναι	λαβεῖν
Ἀπριλίου 2	Συμφωνήθη ἀπὸ σήμερον διὰ μίαν ἑξαμηνίαν ὡς ταυριάσης καὶ σαμαρᾶς ἐν τῇ ἱ. ἡμῶν Μονῇ με μισθὸν εἴκοσι καὶ ὀκτώ (ἀριθ. 28) εἰκοσόφραγκα ἢ		δρ. 560
28	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του	δραχ.	10
Μαΐου 4	Ἔλαβεν " "	"	60
31	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του	"	100
Ἰουνίου 22	Ἔλαβεν " "	"	40
Ἰουλίου 16	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του	"	50
Αὐγούστ. 8	Ἔλαβεν " "	"	40
16	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του	"	50
8/βρίου 6	Ἔλαβεν " "	"	30
Σημείωσις	Ἐπειδὴ εἰργάσθη 21 ἡμέραν ⁷⁶ περισσότερον τῆς ἑξαμηνίας του προστί-		

76. Δηλ. ἀπὸ τις 2 μέχρι καὶ τις 22 Ἀπριλίου. Ἀπὸ τις 23 Ἀπριλίου (τοῦ Αγ. Γεωργίου) ἀρχίζει ἡ κανονικὴ ἑξαμηνία, ἡ ὁποία τελείωνε στις 26 Ὀκτωβρίου (τοῦ Αγ. Δημητρίου).

		θεται ανάλογον του		" 63
8/βρίου	26	Ἔλαβε δι' ἀποπληρωμὴν του	δραχ.	273 623
				623 623
		Ἐξωφλήθησαν		000».
		«Βάγιας Θάσιος παραταυριάρης		
<u>1918</u>			<u>Δοῦναι</u>	<u>λαβεῖν</u>
Δεκεμ.	10	Συνεφωνήθη ἀπὸ σήμερον ὡς παραταυριάρης μας μέ μηνιαῖον μισθὸν τριάκοντα (ἀριθ. 30) δραχμάς		
<u>1919</u>				
Φεβρ.	12	Ἐπληρώθη διὰ δύο μῆνας καὶ ἀνεχώρησεν	δραχ.	60».
		«Αὐγουστίνος Θάσιος παραχατλάρης		
			<u>Δοῦναι</u>	<u>λαβεῖν</u>
Ἰουλ.	26	Συνεφωνήθη ἀπὸ σήμερον μέχρι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὡς παραχατλάρης ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ μέ μηνιαῖον μισθὸν 60 δραχμάς τό ὅλον	δραχ.	360
<u>1920</u>				
Ἰανουαρ.	18	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του	δραχ.	50
Ἀπριλ.	26	Ἔλαβεν ἀπεν.	"	110
		" Συνεφωνήθη ἀπὸ σήμερον καὶ αὐθις διὰ μίαν ἑξαμηνίαν κ(αι) διὰ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν μέ μισθὸν εἴκοσι (ἀριθ. 20) εἰκοσόφραγκα ἢ	"	400
Αὐγούσ.	24	Ἔλαβεν ἀπέναντι μισθοῦ του	"	100
		Τό ὅλον εἰς χρεωπίστωσίν του	δρ.	260 760
		Ἀφαιροῦνται αἱ δοθεῖσαι αὐτῷ ἀπέναντι	δραχμαί	260
		Ἐπόλοιπον εἰς πίστωσίν του		500
		Μεταφορὰ εἰς σελίδα 5 ἑτέρου βιβλίου».		

ιβ) Στον Κώδικα «Βιβλίον ἐργατῶν⁷⁷ 1915-1920» φύλλα 35, 36, 38, 43, 61, 68 και 69:

«Θεόδωρος Ξανθός θάσιος»

77. Στο βιβλίο των εργατῶν καταγράφονταν τα ημερομίσθια (ημεροκάματα) που πραγματοποιούσαν διάφοροι εργάτες για διάφορες ἑκτακτες εργασίες της Μονῆς.

1918					λαβείν
Φεβρου	4	Δι' ήμεροκάματα 3	$x 1^{20/100}$	δραχ.	3,60
	11	Δι' »	$3\frac{1}{2} x$ »	»	4,20
	18	Δι' »	$5\frac{1}{2} x$ »	»	6,60
	25	Δι' »	$3 x 1^{40/100}$	»	4,20
Μαρτίου	4	Δι' »	$5 x$ »	»	7
	11	Δι' »	$4 x$ »	»	5,60
		Τό όλον ήμεροκ.	24		31,20
		Φεβρουαρίου 24 έλαβε			
		άπέναντι		»	30
		Κατάλοιπον		»	1,20
	17	Δι' ήμεροκάματα	$3 x$ »	»	4,20
		Τό όλον ήμεροκ.	27	»	5,40
		Έξωφλήθη και έλαβεν		»	5,40
		Έξωφλήθησαν			00,00»
		«Νικόλαος Πλωμαρίτης (θάσιος)			
1918					λαβείν
Ίανουαρ	28	Δι' ήμεροκάματα	$6 x 1^{40/100}$	δραχμ.	8,40
Φεβρου	4	Δι' »	$3 x$ »	»	4,20
	11	Δι' »	$3\frac{1}{2} x$ »	»	4,90
	18	Δι' »	$6 x$ »	»	8,40
	25	Δι' »	$3\frac{1}{2} x 1^{50/100}$	»	4,95
Μαρτίο	4	Δι' »	$6 x$ »	»	9
		Τό όλον ήμεροκαμ.	28		39,85
		Φεβρουαρ. 23. Έλαβεν άπέναντι		»	30
		Κατάλοιπον		»	9,85
	11	Δι' ήμεροκάματα	$5 x 1^{50/100}$	»	8
	18	Δι' ήμεροκάματα	$4 x$ »	»	6,40
		Τό όλον ήμεροκ.	37	»	24,25
		Μεταφορά εις σελίδα 43».			
		«Ιωάννης θασίτης			
1918					λαβείν
Φεβρου	25	Δι' ήμεροκάματα	$1 x 1^{40/100}$	δραχ.	1,40
Μαρτίου	4	Δι' »	$5 x$ »	»	7
	11	Δι' »	$4 x$ »	»	5,60
	17	Δι' »	$3 x$ »	»	4,20
		Τό όλον ήμεροκ.	13		18,20
	»	Έξωφλήθη και έλαβεν			18,20
		Έξωφλήθησαν			00,00».

«Νικόλαος Πλωμαρίτης θάσιος
Μεταφορά από σελίδ. 36

				<u>Δοῦναι</u>	<u>λαβεῖν</u>
<u>1918</u>					
Μαρτίου	18	Δι' ἡμεροκ.	18½ x 1,40		δραχ. 25,90
		Δι' »	9½ x 1,50		» 14,25
		Δι' »	9 x 1,60		» 14,40
		Ἔλαβον ἀπέναντι		δραχ. 30	
	25	Δι' ἡμεροκ.	5 x 1,60		» 8
		Σύνολον χρεωπιστώσεών του		30	62,55
		Δι' ἔν εισέτι ἡμερ. 1 x 1,50			» 1,50
		Τό ὄλον εἰς χρεωπίστωσίν του		30	64,05
Ἀπριλίου	1	Ἐξωφλήθη κ(αι) ἔλαβεν ὑπόλοιπον			» 34
		Ἐξωφλήθησαν			00».
		«Βάγιας θάσιος			

				<u>Δοῦναι</u>	<u>λαβεῖν</u>
<u>1918</u>					
Ὀκτωβρ.	7	Δι' ἡμεροκ.			
	14	Δι' »	6 x 2		12
	21	Δι' »	3 x »		6
	28	Δι' »	4 x »		8
	31	Δι' »	1 x »		2
		Τό ὄλον ἡμεροκ. 14 x »			28
		Ἔλαβε πρὸς ἐξόφλησίν του		δραχ. 28	
		Ἐξωφλήθησαν			00».
		«Βασίλειος θάσιος μικρός			

				<u>Δοῦναι</u>	<u>λαβεῖν</u>
<u>1918</u>					
Δεκεμ.	23	Δι' ἡμεροκ.	6 x 0,50	δρ.	3
	30	Δι' »	1 x »	»	0,50

				<u>Δοῦναι</u>	<u>λαβεῖν</u>
<u>1919</u>					
Ἰανου.	6	Δι' »	5 x »	»	2,50
	13	Δι' »	2 x »	»	1
	30	Δι' »	0		
	27	Δι' »	1 x »	»	0,50
Φεβρ.	4	Δι' »	0		
	10	Δι' »	5 x »	»	2,50
		Τό ὄλον ἡμεροκ.	20 x »	»	10,00
	12	Ἐξωφλήθησαν».			
		«Βάγιας θάσιος			

				<u>Δοῦναι</u>	<u>λαβεῖν</u>
<u>1918</u>					
Δεκεμ.	16	Δι' ἡμεροκ.	4 x 1	δρ.	4

	23	Δι'	»	5 x »	»	5
	30	Δι'	»	3 x »	»	3
<u>1919</u>						
Ιανουαρ.	6	Δι'	»	5 x »	»	3
	13	Δι'	»	3 ½ x »	»	3,50
	20	Δι'	»	1 x »	»	1
	27	Δι'	»	2 x »	»	2
Φεβρ.	3	Δι'	»	0	»	
	10	Δι'	»	5 x »	»	5
	Τό όλον ήμεροκ.			28 ½ x 1	δραχ.	28,50
	12	Ἐξωφλήθησαν».				

ιγ) Στον Κώδικα⁷⁸ Ἡμερολόγιο 1916-1919, φύλλα 93α, 105α, 111α, 113α, 114α, 115α, 116α, 118α, 119α, 130α, 133α, 141α, 143α, 144α, 157α, 171α, 173α, 179α και 181α:

«1917, Σεπτ.	10	Εἰς Γεώργιον θασίτην ξυλοκόπον δι' ήμεροκάματα 3 x 1 ⁸⁰ / ₁₀₀			δρ.	5,40
Νοε. 26		Εἰς Γεώργιον θασίτην Μπατινᾶν σαμαρᾶν ἀπέναντι μισθοῦ του			»	25
1918, Ἰαν. 5		Εἰς σαμαρᾶν Γεώργιον θασίτην πρὸς ἴσμον του			»	20
Φεβρ. 2		Εἰς Γεώργιον θασίτην σαμαρᾶν μας ἀπέναντι ἴσμου του			»	10
» 18		Εἰς Γεώργιον θασίτην σαμαρᾶν μας ἀπέναντι ἴσμου του			»	30
Μάρτ. 6		Εἰς Γεώργιον θασίτην σαμαρᾶν μας ἀπέναντι μισθοῦ του			»	50
» 17		Εἰς Βάϊον θάσσιον ἐργάτην δι' 1 ήμερ. x 1,20			»	1,20
		Εἰς τόν αὐτόν διά 15 ήμερ. x 1,40			»	21
		Εἰς Κωνσταντῖνον θάσσιον ἐργάτην διά 15 ½ ήμ. x 1,40			»	21,70
		Εἰς Ἄγγελον θάσσιον διά 15 ½ ήμ. x 1,40			»	21,70
		Εἰς Ἰωάννην θάσσιον ἐργάτην διά 13 ήμερ. x 1,40			»	18,20
		Εἰς Θεόδωρον Ξανθόν ὑπόλοιπον				

78. Ο Κώδικας είναι ἀκέφαλος και κολοβός και γι' αυτό είναι και ἀτίτλος.

		κατ' ιδιαίτερον βιβλίον	»	5,40
Ἄπρ. 10		Εἰς Βάγιον Ν. Πλωμαρίτην παραταυριάρην ἀπέναντι μισθοῦ του δοθέντος αὐτῷ κατὰ τὴν 23ην Μαρτίου	»	70
	23	Εἰς Γεώργιον Ποψινῆν θασίτην σαμαραῶν μας μέχρι τοῦδε πρὸς ἐξόφλησιν τῆς χειμερινῆς ἑξαμηνίας του ὑπόλοιπον κατ' ἴδιον βιβλίον	»	56,80
Ἰούλ.	6	Εἰς Βάγιον Ν. Πλωμαρίτην παραταυριάρην ἐκ Θάσου ἀπέναντι μισθοῦ του	»	45
Αὐγ.	11	Εἰς Βάγιαν παραταυριάρην πρὸς λισμόν του	»	10
Ὀκτ.	20	Εἰς Βάγιαν θάσιον παραταυριάρην μας ἀπέναντι μισθοῦ του	»	10
»	31	Εἰς Βάγιαν Κ. θάσιον ἐργάτην διὰ 14 ἡμερ. x 2	»	28
		Εἰς Βάγιαν Ν. θάσιον παραταυριάρην πρὸς ἀποπληρωμὴν	»	18,50
Νοέμβρ.	1	Εἰς Βασίλειον Ν. θάσιον μικρόν διὰ 20 ἡμ. x 1	»	20
1919 Φεβρ.	13	Εἰς Βαγῆν θασίτην ἐργάτην δι' ἡμερ. 28½ x 1	»	28,50
		Εἰς Βασίλειον θασίτην μικρόν δι' ἡμερ. 20 x $\frac{50}{100}$	(δρ.)	10
Ἰούλ.	16	Εἰς Γεώργιον θασίτην σαμαραῶν ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	50
Αὐγ.	8	Εἰς Γεώργιον σαμαραῶν θασίτην ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	10
	16	Εἰς Γεώργιον σαμαραῶν καὶ παλαιομούσχη μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	50
Ὀκτ.	6	Εἰς Γεώργιον θασίτην σαμαραῶν ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	30
»	26	Εἰς Αὐγουστῖνον θάσιον παραχάτλαρην διὰ 2½ μῆνας μισθόν του x 50	(δρ.)	125».

ιδ) Στον Κώδικα «Καθολικόν τοῦ ἔτους 1917», σ. 66 και 111:

«Μερίς 5η Ἑργατικά

Εἰς Γεώργιον θασίτην δι' ἡμεροκάματα εἰς τὸν τρύγον 4 x $\frac{125}{100}$

(δρ.) 5

Σεπτ.	10	Μερίς 23η Κανσόξυλα Ἰ. ἡμῶν μονῆς Εἰς Γεώργιον θασίτην ξυλοκόπον δι' ἡμεροκάματα $5 \times 1^{80}/_{100}$	(δρ.)	5,40
Νοεμ.	5	Εἰς Γεώργιον θασίτην ξυλοκόπον πρὸς ἐξό- φλησίν του δι' ἡμεροκ. $34 \times 1^{80}/_{100}$	(δρ.)	61,20».

ιε) Στον Κώδικα «Καθολικὸν βιβλίον περιέχον κατὰ Μεριδας τὰς τε Δα-
πάνας καὶ Εἰσπράξεις τῆς Ἰ. ἡμῶν Μονῆς τῶν ἐτῶν 1918, 1919 καὶ 1920», σελί-
δες 37, 38, 44, 45, 80, 81, 82, 83, 84, 181, 182, 183, 184, 185, 188.

«1918		Μερίς 1η (Εργατικά)		
Φεβρ.	23	Εἰς Νικόλαον Πλωμαρίτην ἀπέναντι ἡμερομισθίων του	(δρ.)	30
»	24	Εἰς Θεόδωρον Ξανθὸν θάσιον ἀπέναντι ἡμερομισθίων του	(δρ.)	30
Μαρτ.	17	Εἰς Κωνσταντῖνον θάσιον πρὸς ἐξό- φλησίν του δι' ἡμεροκ. $15 \frac{1}{2} \times 1,40$	(δρ.)	21,70
»	»	Εἰς Βάγιαν θάσιον πρὸς ἐξόφλησίν του ὡς ἀκολουθῶς. Δι' ἡμεροκ. $1 \times 1,20$	(δρ.)	1,20
		Δι' ἡμεροκ. $15 \times 1,40$	(δρ.)	21,70
»	»	Εἰς Ἄγγελον θάσιον πρὸς ἐξόφλησίν του δι' ἡμεροκ. $15 \frac{1}{2} \times 1,40$	(δρ.)	21,70
»	»	Εἰς Ἰωάννην θάσιον πρὸς ἐξόφλησίν του δι' ἡμεροκ. $13 \times 1,40$	(δρ.)	18,20
»	»	Εἰς Θεόδωρον Ξανθὸν θάσιον πρὸς ἐξό- φλησίν του ὑπόλοιπον κατ' ἰδιαιτέρον βιβλίον	(δρ.)	5,40
Ὀκτ.	31	Εἰς Βάγιαν θάσιον πρὸς ἐξόφλησίν του δι' ἡμεροκάματα 14×2	(δρ.)	28
Νοέμ.	1	Εἰς Βασίλειον θάσιον δι' ἡμεροκ. 20×1	(δρ.)	20
		Μερίς 5η. Μισθοὶ δούλων		
Ἰανουάρ.	3	Εἰς Γεώργιον θάσιον σαμαρᾶν μας ἀπέναντι μισθοῦ του κριθῆν ὀκ. $31 \times 1,20$	(δρ.)	37,20
»	5	Εἰς Γεώργιον θάσιον σαμαρᾶν μας ἀπέναντι μισθοῦ του ἄλευρα ὀκ. 15×2	(δρ.)	30
Φεβρ.	2	Εἰς Γεώργιον θάσιον σαμαρᾶν μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	10
»	18	Εἰς Γεώργιον θάσιον σαμαρᾶν μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	30
Μαρτίον	6	Εἰς Γεώργιον θάσιον σαμαρᾶν μας		

		ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	50
Ἀπριλίου	10	Εἰς Γεώργιον Μπατονᾶ θάσιον σαμαραῶν μας πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ληξιάσης ἤδη χειμερινῆς ἐξαμηνίας του ὑπόλοιπον κατ' ἰδιαίτερον βιβλίον	(δρ.)	56,80
Ἰουνίου	29	Εἰς Βάγιαν θάσιον παραχατλάρην ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	10
Αὐγ.	11	Εἰς Βάγιαν θάσιον παραχατλάρην ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	10
Σεπτ.	27	Εἰς Βάγιαν θάσιον παραχατλάρην ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	50
Ὀκτ.	20	Εἰς Βάγιαν θάσιον παραχατλάρην ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	10
»	26	Εἰς Βάγιαν θάσιον παραχατλάρην πρὸς ἐξοφλησίν του, ὑπόλοιπον κατ' ἴδιον βιβλίον	(δρ.)	18,50
1919		Μερίς 3η. Μισθοὶ δούλων		
Φεβρ.	12	Εἰς Βάγιαν θάσιον παραχατλάρην μας διὰ δύο μῆνας μισθόν του ἀνά 30 πρὸς ἐξόφλησιν	(δρ.)	60
Ἀπρ.	30	Εἰς Γεώργιον Βασιλικοῦ Μπατονᾶν θάσιον ταυριάρην καὶ σαμαρᾶν μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	10
Μαΐου	4	Εἰς ἴδιον ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	60
»	31	Εἰς Γεώργιον θασίτην σαμαρᾶν καὶ ταυριάρην μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	100
Ἰουνίου	26	Εἰς Γεώργιον θασίτην σαμαρᾶν καὶ ταυριάρην μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	40
Ἰουλίου	16	Εἰς Γεώργιον θασίτην ταυριάρην καὶ σαμαρᾶν μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	50
Αὐγούστ.	8	Εἰς Γεώργιον θασίτην ταυριάρην καὶ σαμαρᾶν μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	10
»	16	Εἰς Γεώργιον θασίτην ταυριάρην καὶ σαμαρᾶν ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	50
Ὀκτ.	6	Εἰς Γεώργιον θασίτην ταυριάρην καὶ σαμαρᾶν μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	30
	26	Εἰς Γεώργιον Β. Μπατονᾶν θάσιον ταυρ. καὶ σαμαρᾶν μας πρὸς ἐξόφλησίν του, ὑπόλοιπον κατ' ἰδιαίτερον		

			βιβλίον	(δρ.)	273
»	»		Εἰς Ἀύγουστῖνον θάσιον παραχατλά- ρην διά 2 ½ μῆνας μισθόν του x 50	(δρ.)	125
			Μερίς 5η. Ἐργατικά		
Φεβρ.	13		Εἰς Βάγιαν θάσιον δι' ἡμεροκ. 28 ½ x1	(δρ.)	28,50
			Εἰς Βασίλειον θάσιον δι' ἡμεροκ. 20 x 0,50	(δρ.)	10
			Εἰς Ἀλέξανδρον θάσιον ἀπέναντι ἡμερομισθίων του	(δρ.)	10».
1920			Μερίς 5η. Μισθοὶ δούλων		
Ἀπρ.	26		Εἰς Ἀύγουστῖνον θάσιον παραχατλά- ρην μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	110
Αὐγ.	24		Εἰς Ἀύγουστῖνον θάσιον παραχατλά- ρην μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	100
Νοεμ.	26		Εἰς Ἀύγουστῖνον παραχατλάρην μας ἀπέναντι μισθοῦ του	(δρ.)	50
Δεκ.	30		Εἰς Ἀύγουστῖνον θάσιον παραχατλά- ρην μας πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὑπολοί- που κατ' ἰδιαίτερον βιβλίον	(δρ.)	580

3. Ἀγοραπωλησίες μεταξύ θασιτῶν καὶ Μονῆς

Ἡ Μονὴ πραγματοποιοῦσε ποικίλες αγοραπωλησίες με θασίτες, οἱ οἱ ποὶοὶ ἐργάζονταν σ' αὐτήν (ὡς ἐμμισθοὶ ἢ ἡμερομισθιοὶ) ἢ συνεργάζονταν μ' αὐτήν. Οἱ αγοραπωλησίες ἀφοροῦσαν σε ζῶα [ταύρους (1 περίπτωση)] καὶ σε προϊόντα [κριθᾶρι (10 περιπτώσεις), ἀλεύρι (3 περιπτώσεις), τυρὶ (1 περίπτωση), χταπόδια (1 περίπτωση) καὶ ἀρμυρόψαρα (1 περίπτωση)].

Τέτοιες αγοραπωλησίες, λίγες στον ἀριθμὸ, καταγράφονται σε 3 Κώδικες τῆς Μονῆς τῶν ἐτῶν 1889-1893, 1916-1919 καὶ 1918-1920 καὶ ἀναφέρονται στα ἐτῆ 1889, 1918 καὶ 1919 ὡς ἐξῆς:

α) Στον Κώδικα Ἀλληλογραφίας 1889-1893, σελ. 2:

«Διὰ τοῦ παρόντος πιστοποιητικοῦ Ἱεροσφραγίστου ἡμῶν γράμματος δη-
λοποιεῖται ὅτι ἡ Ἱερά Μονὴ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἐπώλησε σήμερον εἰς τὸν κ.
Δημήτριον Κάραλην ἐκ χωρίου Κάστρου Θάσου ἕξ Ἀριθ. 6 Μοναστηριακοὺς
ταύρους, ἐσφραγισμένους μὲ τὴν ἰδίαν Αὐτῆς σφραγίδα ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μηροῦ,
καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τελείως τὰ χρήματά τῆς. Διὸ καὶ κηρύττει τοῦτον ἀπὸ
τοῦδε ἐλεύθερον κτηματίτην, ἐν παντί τόπῳ Δικαιοσύνης.

Ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Ἄθῳ τῇ 21 Ἰουλί(ου) 1889

Ὁ καθηγούμενος τοῦ Ἱ. Κοινοβίου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως
Ἀνανίας καὶ οἱ σὺν ἐμοί».

- β) Στον Κώδικα Ἡμερολόγιο 1916-1919, φύλλα 111β, 114β και 176β:
 «1918, Ἰαν. 4 Ἐπό 28 ὀκ. κριθήν εἰς θασίτας x 1 (δρ.) 28
 Ἐπό Γεώργιον θάσιον σαμαρᾶν μας
 Διά 31 ὀκ. κριθήν x 1,20 (δρ.) 37,20
 Διά 15 ὀκ. ἄλευρον x 2 (δρ.) 30
 Φεβρ. 19 Ἐπό 30 ὀκ. κριθήν εἰς ἱερέα θάσιον x 2 (δρ.) 60
 Ἐπό Θεόδωρον Ξανθόν θάσιον διά 15 ὀκ.
 κριθήν x 2 (δρ.) 30
 Ἐπό 10 ὀκ. κριθήν εἰς Ἄγγελον θασίτην
 ἐργάτην x 2 (δρ.) 20
 Ἐπό 10 ὀκ. κριθήν εἰς Κωνσταντῖνον
 θασίτην x 2 (δρ.) 20
 Μαρτίου 23 Ἐπό 35 ὀκ. κριθήν εἰς Νικόλαον
 Πλωμαρίτην θάσιον ἐργάτην x 2 (δρ.) 70
 Αὐγ. 26 Εἰς Νικόλαον Κρητικόν θασίτην διά δύο
 βαρέλια ἀρμυρόψαρα κολιούς
 ὀκ. $93\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{100}$ (δρ.) 378,65»
- γ) Στον Κώδικα «Καθολικόν βιβλίον περιέχον κατά Μερίδας τάς τε Δα-
 πάνας καί Εἰσπράξεις τῆς ἱ. ἡμῶν Μονῆς τῶν ἐτῶν 1918, 1919 καί 1920», σελ.
 5, 8, 10, 75 και 152:
- «1918 Μερὶς 2α. Ἀποθήκη γεννημάτων
 Ἰανουαρ. 3 Ἐπό τινας θασίτας διά κριθήν δο-
 θεῖσαν αὐτοῖς συγκαταβατικῶς ὀκάδας 28x1 (δρ.) 28
 4 Ἐπό Γεώργιον θάσιον σαμαρᾶν
 μας διά κριθήν » 28x1 (δρ.) 37,20
 Φεβρ. 19 Ἐπό Εὐφρόσυννον θάσιον ἱερέα
 διά κριθήν » 30x2 (δρ.) 60
 » 24 Ἐπό Θεόδωρον Ξανθόν θάσιον
 διά κριθήν » 15x2 (δρ.) 30
 » 25 Ἐπό Ἄγγελον θάσιον διά κριθήν » 10x2 (δρ.) 20
 » » Ἐπό Κωνσταντῖνον θάσιον
 διά κριθήν » 10x2 (δρ.) 20
 Μαρτίου 19 Ἐπό ἡμετέρους ἐργάτας θα-
 σίους διά κριθήν » 34x2 (δρ.) 68
 » 23 Ἐπό Γεώργιον θάσιον σαμα-
 ρᾶν διά κριθήν » 20x2 (δρ.) 41
 » » Ἐπό Ν. Πλωμαρίτην θάσιον
 διά κριθήν » 35x2 (δρ.) 70
 Ἰανουαρ. 4 Ἐπό Γεώργιον θάσιον σαμαρᾶν

		μας δι' ἄλευρον	» 15x2 (δρ.) 30
		Μερίς 3η Δοχεῖον	
Φεβρ.	19	Ἀπό Εὐφρόσυνον ἱερέα θάσιον	
		διὰ τυρόν	300 δρὰμ. (δρ.) 5
		Μερίς 4η Δοχεῖον	
Ἰανουαρ.	3	Εἰς θασίτας δι' ὀκταπόδια ξηρά	ὄκ. 3x6 (δρ.) 18
1919		Μερίς 10η Γεννήματα	
Φεβρ.	11	Ἀπό Ἰωάννην Σταυρόπουλον	
		θάσιον διὰ κριθήν	ὀκάδας 451x1,65 (δρ.) 742,50
		Ἀπό ἴδιον δι' ἄλευρον κριθῆς	ὀκάδας 352x1,75 (δρ.) 616».

Κάπως αταίριαστα θα καταχωρίσω στην ενότητα για τις αγοραπωλησίες και τη μοναδική περίπτωση Θασίτη, ο οποίος άφησε στη Μονή ως παρακαταθήκη⁷⁹ κάποια χρηματικά ποσά το 1911 και το 1912.

Οι παραπάνω οικονομικές πράξεις καταγράφονται σε 2 Κώδικες της Μονής των ετών 1912 και 1904-1916 ως εξής :

α) Στον Κώδικα «*Ημερολόγιον τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1912*»:

«*Ἰουλ. 11 Εἰς Γεώργιον θάσιον πρώην παρακατλάρην νῦν δέ παραταυριάρην δι' ἐξόφλησιν τῆς ληφθείσης πέρισυ ὡς δάνειον παρακαταθήκης του (γρ.) 1585,20*».

β) Στον Κώδικα Ημερολόγιο 1904-1916, σελ. 173:

«*Γεώργιος Θασίτης (παραταυριάρης τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς)
Ἀπό Ἱ. ἡμῶν Μονῆν*

<u>1912</u>			<u>δούναι</u>	<u>λαβεῖν</u>
Ἰουλίον	16	Μᾶς ἀφῆκεν ὡς παρακαταθήκην τρεις λίρας Τουρκίας (ἀριθ: 3) αἱ ὁποῖαι μένουσιν ἐν τῷ Ταμείῳ της Ἱ. ἡμῶν Μονῆς ἦτοι χρυσᾶ		γρ. 300
Νοεμβρ.	7	Μᾶς ἀφῆκεν ὡς παρακαταθήκην του εἰσέτι λίρας Τουρκίας ἑπτὰ (ἀριθ. 7) ἦτοι χρυσᾶ		<u>γρ. 700</u>
		Σύνολον παρακαταθήκης του χρυσᾶ		γρ. 1000

1914

79. Παρακαταθήκη είναι η σύμβαση σύμφωνα με την οποία ένα άτομο δέχεται διάφορα κινητά πράγματα για φύλαξη, με την υποχρέωση να τα επιστρέψει, όταν λήξει η σύμβαση ή όταν ζητηθούν. Εκείνος που δίνει το κινητό πράγμα ονομάζεται παρακαταθέτης και εκείνος που αναλαμβάνει τη φύλαξη ονομάζεται θεματοφύλακας. Αμοιβή μπορεί να ζητηθεί από τον θεματοφύλακα, μόνο αν συμφωνήθηκε ή αν προκύψει από τις περιστάσεις (βλ. Εγκυκλοπαίδεια ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΖΩΗ, τόμ. 15, σ. 248). Εδώ η παρακαταθήκη είναι χρήματα και δίνεται ως δάνειο από τον παρακαταθέτη στη Μονή.

- 1915 *Ιανουαρ. 12* ή άνω παρακαταθήκη ελήφθη δανεικώς και έχρεώθημεν
- Σεπτεμβρίου 12.* Έλαβεν σήμεραν ό ίδιος την άνωτέρω παρακαταθήκην του και έξωφλήθη
- Σημ.* ή παρακαταθήκη του παρεδόθη επί παρουσία του Κώτσου Κουρουτζή μας και του Χαλκέως μας Γοματιανού⁸⁰ και ούτω έξωφλήθη»

Κλείνοντας, πιστεύω ότι οι παρουσιαζόμενες στην εισήγηση πληροφορίες συμβάλλουν, έστω και στο ελάχιστο, στη συμπλήρωση του κεφαλαίου «Σχέσεις Θάσου και Αγίου Όρους», κυρίως όσον αφορά στην εργασιακή παρουσία θασιτών στο Άγιον Όρος, αλλά και σε θέματα που αφορούν στη συνδρομή του Αγίου Όρους στην ίδρυση σχολείων και εκκλησιών και σε άλλες (έκτακτες) ανάγκες της Θάσου και κατοίκων της.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΜΜΙΣΘΩΝ ΘΑΣΙΤΩΝ Ι. Μ. ΚΩΝΣΤΑΜΟΝΙΤΟΥ						
α/α	Όνομα	Επώνυμο	Πατρώνυμο	Καταγωγή	Διακόνημα (επάγγελμα)	Έτος
1.	Αντώνιος	-	-	Θασίτης	σαμαράς	1899-1900
2.	Γεώργιος	Μπατονάς ή Μπατινάς	Βασιλικός	Θάσιος ή θασίτης ή θασσίτης ή θασίτης αλβανός	παραταυριάρης παραχατλάρης σαμαράς ταυριάρης	1910-1912 1917-1919
3.	Αθανάσιος	-	-	Θασίτης	σαμαράς και βουρδουνάρης	1913
4.	Βάγιος ή Βάγιας ή Βαγιής	Πλωμαρίτης	Ν(ικόλαος)	«έκ Θάσου» ή Θάσιος	παραταυριάρης -παραχατλάρης	1918-1919
5.	Αυγουστίνος	-	-	Θάσιος	παραχατλάρης	1919

80. Που καταγόταν, δηλ., από το χωριό Γομάτι της Χαλκιδικής.

ΠΙΝΑΚΑΣ (ΕΠΩΝΥΜΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ) ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΘΑΣΙΤΩΝ Ι.Μ. ΚΩΝΣΤΑΜΟΝΙΤΟΥ						
α/α	Όνομα	Επώνυμο	Πατρώνυμο	Καταγωγή	Είδος εργασίας	Έτος
1.	Γεώργιος			Θασίτης (ξυλοκόπος)	Κοπή ξύλων τρύγος	1899 ή 1917
2.	Νικόλαος	Πλωμαρίτης		Θάσιος	-	1918
3.	Παναγιώτης			Θάσιος (ζευηλάτης)	Μεταφορά ξύλειας	1907
4.	Θεόδωρος	Ξανθός		Θάσιος	-	1918
5.	Κωνσταντίνος			Θάσιος	-	1918
6.	Άγγελος			Θάσιος	-	1918
7.	Βασίλειος		Ν(ικόλαος:)	Θάσιος ή Θασίτης ή Θάσιος μικρός	-	1918
8.	Ιωάννης			Θάσιος Θασίτης	-	1918
9.	Αλέξανδρος			Θάσιος	-	1918-19
10.	Βάγιας ή Βαγής		Κ(ων/τίνος)	Θάσιος	-	1918-19
11.	-	-	-	Θασίτες	Καθάρισμα ελαιών	1884, 1889
12.	-	-	-	Θασίτης	-	1889
13.	-	-	-	Θάσιος	-	1900

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΕΩΝ Ι. Μ. ΚΩΝΣΤΑΜΟΝΙΤΟΥ					
α/α	Πωλητής	Αγοραστής	Ιδιότητα Θασίτη	Είδος αγοραπωλησίας	Έτος
1.	Μονή	Δημήτριος Καραλής	-	ταύροι	1889
2.	Μονή	Θασίτες	-	κριθή	1918
3.	Μονή	Γεώργιος	σαμαράς Μονής	κριθή-άλευρον	1918
4.	Μονή	Ευφρόσυνος	ιερέυς	κριθή-τυρός	1918
5.	Μονή	Άγγελος	(εργάτης)	κριθή	1918
6.	Μονή	Κωνσταντίνος	(εργάτης)	κριθή	1918
7.	Μονή	Θάσιοι	(εργάτες)	κριθή	1918
8.	Μονή	Ν(ικόλαος:) Πλωμαρίτης	(εργάτης)	κριθή	1918
9.	Θασίτες	Μονή	-	οκταπόδια Ξηρά	1918
10.	Μονή	Ιωάνν. Σταυρόπουλος	-	κριθή-άλευρον	1918
11.	Μονή	Θεόδωρος Ξανθός	(εργάτης)	κριθή	1918
12.	Νικόλαος Κρητικός	Μονή	-	αριμυρόψαρα	1918

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΛΕΩΝ - ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ Ι.Μ. ΚΩΝΣΤΑΜΟΝΙΤΟΥ				
α/α	Τύπος-πρόσωπο	Σκοπός	Έτος	Κώδικας
1.	Γεώργιος	Ενίσχυση εκκλησίας	1859	«Βιβλίον τοῦ Μοναστηρίου Κωνσταμονίτου ληφοδοσίας»
2.	Θάσος	Ενίσχυση εκκλησίας	1890	«Καθολικόν τοῦ 1890»
3.	Επαρχία Θάσου	Ενίσχυση εκκλησίας	1911	«Καθολικόν 1910-1912»
4.	Επαρχία Θάσου	Ενίσχυση εκκλησίας	1911	«Ἡμερολόγιον τοῦ 1911»
5.	Θάσος	Ενίσχυση σχολείου	1884	«Κατάστιχον Καθολικόν Κωνσταμονίτου»
6.	Θάσος	Ενίσχυση σχολείου	1884	«Κώδιξ Ληφοδοσίας Κωνσταμονίτου»
7.	Θάσος -Θάσιοι	Ενίσχυση υδρ. έργου	1902	«Καθολικόν ... ἐτῶν 1902-1904»
8.	Θάσος -Κάστρο	Ενίσχυση υδρ. έργου	1903	«Καθολικόν ... ἐτῶν 1902-1904»
9.	Θάσος	Ενίσχυση υδρ. έργου	1908	«Καθολικόν τῶν ἐτῶν 1902-1904»
10.	Θάσος - Καλλιβάχη	Ενίσχυση υδρ. έργου	1908	«Ἡμερολόγιον τῶν ἐτῶν 1906-1910»
11.	Θάσος -Θάσιος	Ενίσχυση πτωχού	1886	«Πρόχειρον ... τοῦ ἔτους 1885 (-1891)»
12.	Θάσος -Θάσιος	Ενίσχυση (πτωχού)	1899	«Καθολικόν τῶν ἐτῶν 1998-1901»
13.	Θάσος-Θάσιος	Ενίσχυση (πτωχού)	1899	«Καθολικόν τῶν ἐτῶν 1898-1901»
14.	Θάσος-Θάσιος	Ενίσχυση δασκάλου	1900	«Καθολικόν τῶν ἐτῶν 1898-1901»
15.	Θάσος -Θάσιος	Ενίσχυση δασκάλου	1901	«Καθολικόν τῶν ἐτῶν 1998-1901»
16.	Θάσος -Θάσιοι	Ενίσχυση λωβών	1901	«Ἡμερολόγιον ... τοῦ ἔτους 1901» (-1902)
17.	Θάσος -Ιωάννης Θασίτης	Ενίσχυση πτωχού	1917	Ἡμερολόγιο 1916-1919
18.	Θάσος - Θασίτης	Ενίσχυση πτωχού	1917	Ἡμερολόγιο 1916-1919
19.	Θάσος - Ιωάννης Θασίτης	Ενίσχυση πτωχού	1917	«Καθολικόν τοῦ ἔτους 1917»
20.	Θάσος - Θασίτης	Ενίσχυση πτωχού	1917	«Καθολικόν τοῦ ἔτους 1917»